

Etikai szabályzat és Etikai kódex

Hatályba lép: 2022. február 10.

Összeállította:

Siric Adél
irányítási vezető

Jóváhagyta:

Dr. Bányai Dávid
vizsgaközpont vezető

A Pécsi Tudományegyetem (PTE) rendelkezik etikai szabályzattal. A Vizsgaközpont etikai szabályzata csak azokat a pontokat szabályozza, amelyek a PTE szabályzatában kevésbé hangsúlyosak, de a vizsgaközpont tevékenységében fontos szerepük van. A vizsgaközpont saját magára nézve kötelező érvényűnek fogadja el a PTE etikai szabályzatát.

1. § Általános érvényű etikai szabályok]

- 1) A vizsgaközpont minden főállású és szerződéses munkatársának tevékenységét a vizsgaközpont belső működési rendje és ennek mellékletei szabályozzák.
- 2) Etikátlan magatartás alatt értendő minden olyan tevékenység vagy annak szándéka, mely jogosulatlan előnyt nyújthat valamely vizsgázó számára, és/vagy a vizsgaközpont belső szabályzataiban és ennek mellékleteiben rögzített pontokba ütközik.
- 3) A szakmai és képesítő vizsgák vizsgaszervezésében, vizsgaadminisztrációjában, feladatkészítésében, és a vizsgáztatásban (teremfelügyelet, javítás, segítség, vizsgáztatás) csak a vizsgaközpont által kiképzett és a vizsgaközpont vezetője, ill. vis major esetén a vizsgáztatásban részt vevő egyéb személyzetre vonatkozóan (teremfelügyelő, technikai feltételeket biztosító személy) a vizsgahelyszínek vezetője által megbízott munkatársak vehetnek részt.
- 4) A projektfeladatok elkészítéséért és a titkosításért a felelős a vizsgaközpont vezetője.
- 5) A vizsgaanyagok a 2018. évi LIV. törvény szerinti üzleti titoknak minősülnek.
- 6) A vizsgaanyagok összeállítói, sokszorosítói, csomagolói és mindenki más, aki ezeket a vizsgaanyagokat megismerte vagy megismerhette, nyilatkozatot írnak alá, amelyben tudomásul veszik, hogy ezek a vizsgaanyagok hivatali és üzleti titoknak minősülnek, azokat illetéktelen személynek nem teszik hozzáférhetővé.

- 7) Valamennyi vizsgaanyag teljes egészében a vizsgaközpont tulajdonát képezi, ezért szerzői jogvédelem alá esik. A vizsgaanyagok és egyéb dokumentumok bármilyenű reprodukálása (fénymásolás, digitális felvétel készítése) szigorúan tilos.
 - 8) A vizsgázók válaszlapjai, egyéb munkáik, az értékelő lapok, vizsgajegyzőkönyvek a vizsgaanyag részét, így a Vizsgaközpont tulajdonát képezik, és nem szolgáltatathatók ki sem a vizsgázó, sem más harmadik fél számára.
 - 9) Az etikátlan munkatárs bármely jellegű munkája (adminisztratív, teremfelügyelői, vizsgafejlesztői, vizsgáztatói, segítői) az etikátlan magatartás kiderültekor azonnal felfüggesztésre kerül, a munkatárs az esetet tisztázandó vizsgálat végéig a vizsgaközpont semmilyen munkájában nem vehet részt. Az eset kivizsgálására első körben a vizsgaközpont felelős vezetője jogosult az irányítási vezető bevonásával. Szükség esetén jogász segítségével kell a vizsgálatot lefolytatni. A vizsgálat eredménye lehet:
 - a) írásbeli figyelmeztetés és a munkatárs munkájának különös ellenőrzése a következő vizsgaidőszakban;
 - b) a munkatárs munkájának végleges felfüggesztése, szerződésbontás;
 - c) a munkatárs munkájának végleges felfüggesztése, szerződésbontás, rendőrségi feljelentés;
 - 10) A munka alóli ideiglenes felfüggesztés tényéről, valamint a lefolytatott vizsgálat eredményéről az érintett munkatárs, valamint az érintett vizsgahely vezetője is értesítést kap. Súlyos esetekben a munkatárs végső felfüggesztéséről az NSZFH-t is értesíteni kell.
2. § [A terem felügyelőire vonatkozó különös etikai szabályok]
- 1) A teremfelügyelők feladataik tudomásulvételéről nyilatkozatot írnak alá.
 - 2) A teremfelügyelők csupán a szervezésre vonatkozó információt adhatnak a vizsgázóknak. A vizsgaanyaggal kapcsolatos tartalmi segítséget (értelmezést, tájékoztatást, magyarázatot) nem nyújthatnak.
 - 3) A teremfelügyelők összeférhetetlenségét a mindig érvényben lévő rendelkezések alapján kell biztosítani.

3. § [A vizsgáztatókra és a vizsgázókra vonatkozó különös etikai szabályok]

1) A felkért vizsgáztatók nem vizsgáztathatják az alábbi személyeket:

- a) a mindenkor érvényben lévő szabályzók által meghatározott jelenlegi (két év) tanítványaikat (iskolai, tanfolyami, magánoktatás). Vizsgáztató nem lehet az, aki a jelentkezőnek a vizsgára történő felkészülésben részt vett;
- b) a PTK (2013. évi V. törvény) 8.1 §-ban meghatározott hozzátartozóikat („közeli hozzátartozók: a házastárs, az egyeneságbeli rokon, az örökbefogadott, a mostoha- és neveltgyermek, az örökbefogadó-, a mostoha- és a nevelőszülő, valamint a testvér; hozzátartozó továbbá: az élettárs, az egyeneságbeli rokon házastársa, a házastárs egyeneságbeli rokona és testvére, valamint a testvér házastársa;”);
- c) azt a személyt, akivel függelmi vagy üzleti viszonyban állnak.

A vizsgáztatók ezt a vizsgázói lista ellenőrzésével, valamint az összeférhetlenségi és pártatlansági nyilatkozatok aláírásával igazolják.

- 2) A vizsgaközpont által szervezett vizsgák nem nyilvános vizsgák. A vizsgaközpont vezetőjének megbízásával vagy engedélyével rendelkező személyek azonban előzetes értesítés nélkül megjelenhetnek a vizsgákon, a vizsga befolyásolására ugyanakkor nincs lehetőségük. Engedélyt kérhetnek a vizsgán való részvételre többek között a képző intézmények, gyakorlati helyek képviselői, az Ágazati Képzőközpontok képviselői, a PTE képviselői, valamint a szakképző intézmények képviselői. A látogatás tényét és idejét a vizsgajegyzőkönyvnek tartalmaznia kell.
- 3) A teremben csak a bizottság, a vizsgázók, illetve az engedéllyel rendelkező(k), ill. az ellenőrzést végző személy(ek) tartózkodhat(nak).
- 4) A vizgabizottság tagjainak az esetleges akadályoztatást legalább 24 órával a kitűzött vizsganap előtt jelezni kell, akadályoztatás esetén a vizsgaközpont vezetője gondoskodik helyettesről.
- 5) A vizsgáztatóknak a vizsga megkezdése előtt legalább 15 perccel meg kell jelennie a vizsga helyszínén.

- 6) A vizsgát az előírásoknak és a feladateleírásnak megfelelően és az értékelő lapok kizárólagos használatával kell lefolytatni.
- 7) A vizsgázó érvényes személyazonossági igazolványát és egyéb iratait a vizsga érdemi része előtt ellenőrizni kell. Az érvényes, fényképes személyi igazolványt csak érvényes, hivatalos arcképes igazolvány (útlevél), illetve új típusú jogosítvány helyettesítheti.
- 8) A rendkívüli esetekről a vizsgaközpont vezetőjét értesíteni kell és a vizsgajegyzőkönyvben fel kell tüntetni.
- 9) A vizsgáztatóknak a projektfeladatokra megadott időtartamot be kell tartaniuk, az előírtnál hosszabb vizsgáztatás panasz benyújtására ad okot.
- 10) A vizsgabizottság tagjai a vizsga folyamán egymással nem beszélgethetnek, és nem foglalkozhatnak mással.
- 11) A vizsga folyamán végig tilos dohányozni, kávézni, enni, stb.
- 12) A vizsgáztató magatartása legyen mértéktartó, udvarias, türelmes.
- 13) A vizsgán a feladat jellegének megfelelő öltözékben kell megjelenni, szükség esetén munkaruhát kell viselni és a biztonsági intézkedéseket be kell tartani.
- 14) A vizsgáztatók kötelessége figyelni arra, hogy a vizsgázó a vizsga végeztével minden használt eszközt, szerszámot, anyagot a vizsgahelyszín előírásoknak megfelelő helyen helyezzen el.
- 15) A vizsgáztatók sem a vizsga végeztével, sem a szünetekben nem adhatnak külön szóbeli értékelést a jelöltnak. Hivatalos értesítést a vizsgázó minősítésére vonatkozóan csak a vizsgaközpont vezetője adhat a vizsgadokumentáció lezárása után.

16) Kerülendő a vizsgáztató részéről:

- a) A vizsgázó megtévesztésére, becsapására, félrevezetésére, kigúnyolására okot adó kérdések feltétele.
- b) A hosszú, bonyolult kérdések feltétele, a vizsgázó eddigi tanulmányait (időtartam, iskola, tanár, képzőhely), ill. vizsgáit (hányszor próbálkozott, miért bukott meg, stb.) érintő kérdések feltétele.
- c) Az állandó vagy sűrű közbeszólás.
- d) A harsányság, a vizsgázó túlbeszélése, ill. a rezenéstelen, merev arckifejezés.
- e) A félreértésre okot adó, a vizsgázó tudásának pozitív értékelését sugalló dicsérő, de lényegileg sztereotip nyelvi klisék alkalmazása.
- f) A vizsgázó feleletének kigúnyolása, lekicsinylése szarkasztikus megjegyzések kíséretében.
- g) A vizsgázó megszegyenyítése, ha nem tud valamelyik kérdésre válaszolni. Egyik vizsgáztató sem háborodhat fel a jelölt tudatlanságán.
- h) A saját magáról szóló beszámoló, vagy hosszasan más témára való kitérés.
- i) A hibák javítása, a hosszas magyarázatok.
- j) A vizsgázóknak a projektfeladathoz előírt öltözetben, előírások hiányában a vizsgaalomhoz illő, rendezett öltözetben kell megjelenniük.
- k) A vizsgázóknak kötelező betartaniuk az adott vizsgára vonatkozó összes munkavédelmi és egyéb előírást, beleértve a vizsgahelyszín házirendjét. Ha a vizsgázó ezt megtagadja, kizárható a vizsgáról.
- l) A vizsgázók a feladatok megoldásához szükséges kommunikációt kivéve nem beszélgethetnek egymással, és nem segíthetik egymást a feladatok megoldásában, kivéve, ha erre a vizgabizottság engedélyt ad.
- m) A vizsgázóknak be kell tartaniuk az alapvető illemszabályokat, tartózkodniuk kell a trágár szavak használatától és a feltűnősködő, kihívó

vagy (verbális) agresszív viselkedéstől. A vizsgabizottságnak a megfelelő viselkedésre egyszer figyelmeztetnie kell a vizsgázót. Ha a vizsgázó ezután sem viselkedik megfelelően, a bizottság többi tagja értesíti a vizsgaközpont vezetőjét, aki az etikai szabályzatot megszegő tagot eltilthatja a vizsgától. A vizsgabizottság alkoholos befolyásoltság gyanúja esetén, megszondáztathatja a vizsgázót, és a gyanú beigazolódása esetén haladéktalanul értesíti a vizsgaközpont vezetőjét, aki eltiltja a vizsga folytatásától.

- n) A vizsga a vizsgázók és a vizsgabizottság együttműködésén alapul, melynek alapjául az általános emberi viselkedési szabályok, a hatályos jogszabályok, a vizsgaközpont szabályzatai és az Emberi Jogok Alapvető Nyilatkozata szolgálnak.

ETIKAI KÓDEX

Ezen Etikai Kódex (a továbbiakban: Kódex) a vizsgáztatással kapcsolatos etikai, magatartási alapszabályokat tartalmaz,

1. § [Az együttműködésről és kommunikációról]

- 1) Az vizsgáztató együttműködik kollégáival, a vizsgahelyszín munkatársaival, velük kulturáltan, a kölcsönös tisztelet és megbecsülés szellemében érintkezik.
- 2) A vizsgáztatás közben felmerülő problémák megoldását elősegítő légkör kialakítására törekszik, a vizsgázókkal mint felnőtt, döntésképes személyekkel lép kapcsolatba és kommunikál.
- 3) Együttműködését a bizalmi elvre építi a szakmaiság és a szabályok maximális betartása mellett.
- 4) A vizsgáztatók egyértelműen fogalmazznak, metakommunikációjukkal nem sugallanak verbális megnyilvánulásaikkal ellentétes üzeneteket, a vizsga értékeléséről a vizsga közben nem adnak ki információkat.

2. § [A munka minőségéről]

- 1) A vizsgáztató jól ismeri a tevékenységét szabályozó előírásokat, a vizsgáztatói szerep írott és íratlan szabályait, munkáját lelkiismeretesen, pártatlanul, magas színvonalon, jogszerűen és szakszerűen végzi.
- 2) A vizsgáztatásban közreműködő összes szereplő magáénak fogadja el a vizsgaközpont minőségpolitikáját és a vizsgaszabályzatban foglaltaknak megfelelően jár el.
- 3) A vizsgafolyamatban résztvevők az elkövetett hibák elemzésével mindent megtesznek azért, hogy azok ne ismétlődjenek meg.

3. § [A tisztességről]

- 1) A vizsgáztatás folyamatának minden szereplője elutasítja a korrupciót, annak valamennyi formája ellen fellép.

- 2) Munkája során a tudomására jutott információkat jogtalan előny szerzésére, hátrány okozására nem használja, annak még a látszatát is elkerüli.

4. § [A társadalmi beágyazottságról]

- 1) A vizsgáztatók tevékenységükkel a szakmai és képesítő vizsgák és a vizsgáztatott szakmák pozitív társadalmi megbecsülését, elfogadottságát hivatottak erősíteni.
- 2) A vizsgáztatók a vizsga során kerülnek a szélsőséges, kihívó, alkalomhoz nem illő megjelenést és viselkedést.
- 3) A vizsgaszervezők a szervezési folyamat során az elektronikus kommunikációt és adminisztrációt részesítik előnyben a biztonság kiemelt fontossága mellett. A vizsgák projektfeladatainak kialakításánál a feladat készítői figyelembe veszik a fenntarthatóság és a társadalmi hasznosság szempontjait.